

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Neuresničljiva želja francoskega strahu

OZADJE HERRIOTOVIH IZJAV ZA SPORAZUM Z ITALIJO.

Čisto nepričakovano za svetovno javnost, razumljivo pa za poznavalce temeljnih elementov francoske zunanje politike, je ministrski predsednik Edvard Herriot izjavil na kongresu socialistične radikalne stranke v Toulousu, da je sedanja najnujnejša potreba **sporazum z Italijo**. Še dalje pa je šel v izjavi, podani časnikařem po prvi poznejši seji ministrskega sveta, ko je dejal, da se je Italiji vsa leta po svetovni vojni godila krivica in da je potrebna temeljita preorjen tacija, ker ima italijanski narod popolno pravico zahtevati, da soddločuje pri vseh važnih evropskih in svetovnih vprašanjih. Nad vse karakteristično pa je na vsak način, da so bile te dalekosežne izjave podane neposredno po Herriotovi vrnitvi iz Španije. Za kulisami se je moralo torej zgoditi nekaj, kar je napotilo največjega diplomatika fašizma in italijanskih stremeljenj, da se je tako globoko poklonil Rimu.

Že uvodoma smo dejali, da Herriotove besede niso presenetile tistih, ki poznajo temeljne elemente francoske zunanje politike, to se pravi tistih, ki vedo, da vodi vso francosko diplomacijo samo eno: **strah pred Nemčijo in njeno revanšo!** Brezobzirno zahtevanje von Papenove vlade po reviziji mirovnih pogodb v najbistvenejših točkah, tičočih se razorožitve, je spravilo Francijo v zelo neprijeten položaj, zlasti zato, ker vodi Anglija docela svojo nekontinentalno politiko, pripravljeno na koncesije Berlinu in ker podpira fašistična Italija več ali manj čisto odkrito stremeljenja Nemčije. Nenadoma se je znašla ne le v Ženevi, temveč tudi obče v svetovni politiki osamljena. Prav tega pa se boji morda bolj kakor Nemčije, in to prav zaradi Nemčije! Mimo tega je spoznal Herriot v Madridu, da špansko-italijansko prijateljstvo še ni tako zelo pozabljeno, kakor je oficijelno izgledalo. Iz pisave nekaterih španskih listov je bilo razvidno, da Španci ne očeravajo spora med Latince in bi si želeli mnogo bolj kakor sporazuma z Italijo ali s Francijo sporazuma z obema. Tu so se torej načrti Pariza in Madrida nekoliko križali, križali se poleg nasprotij med Parizom in Londonom, ki si ne želi, da bi postala Francija najmočnejša kontinentalna sila in arbitar v evropskih zadevah. Kljub vsejmu odklanjanju ravnotežja po Macdonal-

du, gre v bistvu vendarle za geometrično ravnotežje!

Vse to je torej napotilo Herriota do omenjenih izjav, ki so presenetile svet. Izzval pa jih je morda še bolj kakor Madrid obisk Amerikanca Normana Davisa v Parizu na povratku iz Londona v Ženevo. Na globoko Herriotovo kapitulacijo je pa odgovoril fašistični Rim precej nesramno. Postavil je neženirano težke zahteve, ki bi pomenile za Francijo, če bi jih sprejela, ranitev prestiza in ponižanje. Italija se pač predobro zaveda, da je njena cena porastla in jo hoče sedaj še stopnjevati. Bistvo vsega tega je tedaj, kot rečeno, razumljivo, gre pa za dvoje: ali je to potrebno in ali je koristno. Mi, ki gledamo na ta vprašanja objektivno, čeprav smo sami prizadeti, odgovorimo lahko na prvo vprašanje z »ne« in enako negativno tudi na drugo. Herriot se namreč silno moti, če misli, da bo s tem odvrgel izolacijo Francije, silno se moti, če misli, da bo pridobil Anglijo za podpis garancije evropske varnosti in še bolj silno se moti, če misli, da bo s tem navedel Italijo na druga pota zunanje politike in ne izvajanje načela »sacro egoismo«!

Francija dá Italiji lahko velike koncesije, tistega, kar bi jo definitivno zadovoljilo, ji pa ne more dati! Zato bi se v tem primeru zgodilo Franciji isto, kar se je glede Italije zgodilo centralnim silam l. 1915. Italija bo hvaležno sprejela francoske žrtve, v primeru konflikta pa bo prelomila vse sporazume in se bo znašla vseeno v skupni fronti proti Franciji, v fronti Nemčije, Madžarske, Bolgarije itd.! Herriot se torej v vsem tem vara, kakor so se varali njegovi predniki, ko so mislili, da bodo iz avstrijskih Nemcev napravili Avstrijce, ko so jim dali Korosko, posojila in vse neštete ugodnosti, ki jih sicer ni bila deležna nobena druga premagana država! Zato je Herriotova igra nevarna. Položaj je pač tak, da je treba borbo sprejeti, ker je neizogibna. Da je to res, bo žal pokazal ves bodoči razvoj! Sicer pa: vsega tega ne smemo vzeti pretragično. Italija je dosti preveč naduta in dosti premalo diplomatska, da bi znala izkoristiti sedanjo francosko slabost. Zato moramo reči samo eno: **Mi ne verujemo, da bi se dale Herriotove želje realizirati!** V življenju in zgodovini so zakoni, ki so močnejši kakor načrti. In to je — hvala Bogu — dobro!

Anglija za pet do desetletni mir

AKCIJA MACDONALDOVE VLADE V ŽENEVI. NAJVEČJA NEVARNOST JE NEMSKO-POLJSKI SPOR. FRANCOSKI NAČRT BO OBJAVLJEN V TOREK.

LONDON, 12. novembra. Kakor se govori, namerava angleška vlada pripraviti vlade v Ženevi k podpisu nove izjave, da se bodo izogibale v bodočih 5 do 10 letih vsakih medsebojnih konfliktov in da jih nikakor ne bodo reševale s silo. Od tega koraka se pričakuje velik moralni uspeh v tem, da se bo vse javno mnenje vsega sveta obrnilo proti onemu, ki bo skušal kaliti mir. V Angliji smatrajo po mnenju »Times« kot največjo nevarnost za mir nemško-poljski spor. Sir Simon je včeraj konferiral z nemškim poslanikom von Hoeschom in je ob tej priliki skušal pripraviti do tega, da bi se Nemčija vrnila na razorožitveno konferenco.

PARIZ, 12. novembra. Francoski konstitutivni načrt za razorožitev, ki je sedaj končno dovršen, bo objavljen v torek, in sicer ob istem času v Parizu in

v Ženevi. Zainteresiranim vladam bo načrt v obliki memoranduma dostavljen že prej. Herriot bo v času med 21. in 27. t. m. odpotoval v Ženevo.

LONDON, 12. novembra. V spodnji zbornici je bil s 402 proti 44 glasovom sprejet dnevni red, s katerim je bila izrečena vladi zaupnica glede njene razorožitvene politike.

MADŽARI SLAVE OTONOV ROJSTNI DAN.

BUDIMPEŠTA, 12. novembra. Madžarski legitimisti bodo 20. t. m. proslavili dvajseti rojstni dan nadvojvode Otona na najsvečanejši način. Med drugim bo v prestolnici reduti pod predsedstvom grofa Ivana Zichyja veliko zborovanje, na katerem bodo govorili zastopniki legitimističnih skupin.

Skupno delo Rusije in Italije

FAŠISTIČNO IN BOLJŠEVIŠKO ROVARENJE PROTI JUGOSLAVIJI. — ITALIJA, BOLGARIJA IN ALBANIJA IZHODIŠČA VPADOV.

PARIZ, 12. nov. »Action française« objavlja članek o notranjem in zunanjem položaju Jugoslavije, v katerem pravi med drugim: »Zdi se, da obstojajo cele kovačnice lažljivih vestí, s katerimi bi se svetu rade prikazale razmere v Jugoslaviji v čisto napačni luči. Italijanski in madžarski listi, pa tudi »Daily Express«, znan po svojem zavzemanju za hitlerjevce, povečajo vsak najmanjši incident v fantastične obsege. Zadnje čase so bili polni lažljivih vestí o neredih v Liki. Toda Jugoslavija je mirna in njena nevarnost je bolj zunanega kakor notranjega značaja. Pet njenih sošed, Italija, Avstrija, Madžarska, Bolgarska in Albanija je navdahnjenih proti njej z najslabšimi namerami. Rusija je oddaljena in igra svojo običajno igro. Jugoslavija predstavlja državo reda, kar je za soviete nedopustljivo. V svojem protisrbskem rovarstvu dobivajo sovjeti močno podoro v fašistični Italiji, katere realistična politika se ne brani uporabe boljševizma pri delu za

svoje nacionalne interese na Balkanu. Že leta 1927. so fišisti in boljševiki ugotovili, da so njihovi interesi na Balkanu identični, leta 1929. pa so v Rimu podpisali zadevno konvencijo, s katero sta Rusija in Italija razdelili balkanske države na interesne sfere. Rimska vlada podpira boljševiško propagando v Jugoslaviji in omogoča dohod agitatorjev sovietov z Reke, iz Zadra in od drugod. V tem konceptu igra tudi Bolgarska važno vlogo. V zadnjem času so bili preko Burgasa poslani iz Rusije novi teroristi, opremljeni z bombami, peklenjskimi stroji in drugimi eksplozivi in dobro založeni z jugoslovanskim denarijem. Namen jim je vpadati v staro Srbijo. Slične priprave so v teku tudi v Albaniji. Rim in Moskva kujeta skupne načrte in nameravata nahujskati proti Srbom tudi muslimane. V Brindisiu, Bariju in Trstu se pripravljajo še druge čete, namenjene za razdiralno akcijo v Jugoslaviji.«

Mussolinijevi pogoji Franciji

POMEMBNA DUCEJEVA IZJAVA PARIŠKEMU NOVINARJU. TUDI FAŠIZEM GOVORI NEUMNOSTI, A JIH NE DELA!

PARIZ, 12. novembra. »Paris Midi« objavlja razgovor svojega poročevalca z Mussolinijem o sedanjih aktualnih vprašanjih. Uvodoma je govoril Mussolini o sedanji gospodarski depresiji in naglasil, da je glavna potreba skrbeti za vsakdanji kruh. Glede zblizljanja Francije in Italije pa je dejal: »Tri stvari so zato potrebne. Prvič, da nas Francozi spoznajo, ker nas sedaj ne poznajo, drugič morajo verjeti v naš režim, ki je dejstvo, ki se ne dá in se tudi ne bo dalo spremeniti, in tretjič ne smejo napram nam uporabljati

macchiavellističnih metod.« Mussolini je še dodal, da zahteva odkritosrčnost v odnosih med narodi. Ko ga je pa poročevalec vprašal, kako je z italijanskim zavzetstvom z neko državo, ki napram Franciji ni odkritosrčna, (Nemčijo!) je duce dejal: »Nu, tudi mi govorimo včasih neumnosti, čeprav se trudimo, da jih ne bi, toda delamo jih ne! Nadajje je naglasil, da bi eventualna vojna ovirala notranjo izgradnjo Italije, zato nima veselja in interesa žeteti si jo.

Madžarska in Italija

RIM, 12. novembra. Vse italijansko časopisje posveča izredno veliko pozornost razgovoru med madžarskim ministrskim predsednikom Gömbösom in Mussolinijem ter poudarja zlasti pomembnost v oficijelnih komunikacijah navedenih zadev. »Giornale d'Italia« naglašja neobhodno potrebo tesnega sodelovanja med Budimpešto in Rimom, nato se pa ukvarja s položajem Madžarske po trianonskem miru. Madžarska je s tem mirom izgubila gozdove in rude Transilvanije in Slovaške in je tako postala izključno agrarna dežela. Madžarska danes ne more več kompenzirati uvoza in izvoza. Zaradi splošne svetovne krize so cene agrarnih produktov silno padle, tako da je izgubila v zadnjih 3 letih dve tretjini svojih dohodkov. Madžarska mora najti zato izhod iz krize, ni pa treba, da za to žrtvuje svojo zunanjo politično samostojnost in nacionalno individualnost. Prav zaradi tega je italijansko-madžarsko sodelovanje nujna potreba, ker Madžarska je konstruktiven faktor v najbolj kompliciranem delu Evrope.

AVSTRIJA ZVIŠUJE CARINO.

DUNAJ, 12. novembra. Avstrija pripravlja novo povišanje carin za 20 do 25 odst. in sicer na temelju relacije: 1 zlata krona = 4.4 šilin.

BENEŠ O HOHENZOLLERNCIH.

PRAGA, 12. novembra. Zunanji ministar dr. Beneš je pred svojim odhodom v Ženevo govoril med drugim tudi o vprašanju restavracije Hohenzollernecev v Nemčiji in dejal, da se tudi Nemci dobro zavedajo resnosti tega vprašanja. Naravno, tudi Nemčiji je treba priznati njeno notranjo politično svobodo in suverenost, na drugi strani pa je treba tudi vpoštevati, da bi restavracija predstavljala dogodek internacionalnega pomena, o kateri bi moral svet razmišljati.

MORATORIJ ZA VOJNE DOLGOVE

PARIZ, 11. novembra. Korak, ki ga je storila angleška vlada v cilju moratorija za politične dolgove v Zedinjenih državah, je bil tukaj tako simpatično sprejet, da se mu bo pridružila tudi Francija, in — kakor vse kaže — tudi Italija in Nemčija. V tukajšnjih političnih krogih si ometajo od Roosevelta več smisla za evropske dolžnike, tako da bi v tem primeru tudi male države-dolžnice prišle nekako na svoj račun.

VELIKA NESREČA PRI LONDONU.

LONDON, 12. novembra. Vlak, ki vozi iz Tringa v London, je zavozil v bližini Watforda pri Londonu v skupino delavcev, ki so izmenjavali tračnice na progi. Pri tem je bilo 5 delavcev ubitih, 2 pa sta bila težko ranjena.

Dnevne vesti Rapallo

12. XI. 1920. — 12. XI. 1932.

Preko načel, ki so ustvarila premirje in mir, smo na današnji dan pred dvajsetimi leti izgubili: GORIŠKO, TRST, ISTRO, del NOTRANJSKE in KOROŠKE, REKO, ZADER in LASTOVO. Izgubili smo skoraj 600.000 bratov in sester, sinov in hčera naroda, KI ŽIVI NA TISTIH TLEH ŽE NAJMANJ 1300 LET!

Oni pa so izgubili vse: nacionalno, politično, kulturno in gospodarsko svobodo, šole, tisk, gledališča, narodne domove, društva, denarne zavode, zadruga in izgubljajo še zadnje — BOŽJO BESEDO V SVOJEM JEZIKU!

Pozabljeni so od Evrope, ki je ni sram te sramote, pozabljeni od sveta, ki pravi da je kulturen in civiliziran, ne pozabimo jih še mi, SAJ SO KRI NAŠE KRV, BOLEČINA NAŠE BOLEČINE!

Novi Philips „Super“? in njegove prednosti?

Presodite sami!

Pridite ga poslušat v

Philips-Radio-salon

Grajski trg 7

Diplomiran optik E. PETELN

Iz tajne seje občinskega sveta

V tajni seji je občinski svet ugodno rešil pretežno vse prošnje za sprejem v občinsko zvezo ter prošnje za zagotovilo sprejema. Ugodno je tudi rešil nekatere personalne zadeve mestnih uslužbencev. Odobril je podporo v smislu pravilnika za podpiranje onemoglih mestnih delavcev Jakovu Požarniku in Mariji Lubajevi, kakor tudi prošnjo Neže Vidgajevje za priznanje meščanske nadarbine.

Nato je podal župan poročilo reorganizacijskega odseka, ki je svoje delo končal in se bodo preostale zadeve predložile »Mestnim podjetjem« in upravnemu odboru, da jih končnoveljavno rešita. Občinski svet je odobril sledeče sklepe, predvsem da se ukinejo vsa naravna in službena stanovanja. Stanovanje za stanarino pa dobe iz službenih oziroma magistratni ravnatelj in razen njega vsi oni mestni uslužbenci, ki stanujejo v obratih in je njihova prisotnost v obratih iz službenih oziroma potrebna. Brezplačna kurjava mestnim uslužbencem se ukine, izvenzemski šolske sluge. Plin in elektriko pa bodo odslej dobivali mestni uslužbenci po pragmatiki, ki predvideva 50% popust. Ukine se tudi pravilnik o stavbnih dokladah.

Nadalje je občinski svet v tajni seji razpravljal o obračunu kopališča na Mariborskem otoku. Obračun je bil soglasno odobren. Stroški za gradnjo kopališča, nakup otoka s prispevkom za elektrifikacijo Kamnice znašajo za kopališče po obračunu skupno 5.832.511,50 Din. Glede podaljšanja posestnih pravic za grobove se bo od onih posestnikov, ki se ne bi pravočasno javili, zahteval povisek. Sklenjeno je bilo, da se stalnost mestnim uslužbencem po službeni pragmatiki ne bo več dovoljevala. Tudi je bila odklonjena prošnja mestnih uslužbencev za povračilo uslužbenskega davka.

V poročilu V. odseka so bile ugodno rešene naslednje prošnje za izrek lokalne potrebe: Kvirinu Merlaku za hotel, restavracijo in kavarno na Grajskem trgu, Idi Hoferjevi za gostilno v Taborski ulici, Julijani Vidmarjevi v Strmi ulici, Zofiji Bračkovi na Vojašniškem trgu, Stanku Klobučarju na Koroški cesti, Matildi Slavičevi v Vetrinjski ulici, Antoniji Koširjevi na Meljski cesti, Zofiji Men-

cingerjevi na Pristanu, nadalje Josipu Kacu dovolilo obrti izvoščka v Stritarjevi ulici, Alojziji Völkerjevi za avtoizvoščarsko obrt v Kersnikovi ulici, Mariji Drčarjevi premestitev gostilniške obrti iz Kopališke v Kacijanerjevo ulico in Antonu Kosiču z Meljske ceste v Koroščevo ulico. Odklonjene pa so bile prošnje Alojza Plauštajnerja za kavarno »Dravo« v Taborski ulici, Ivanu Bizjaku za dovolilo buffeta na Glavnem trgu in Arturju Paternollju za dovolilo prodajanja premičnin na javnih dražbah.

Uboj na državni meji

Tragična smrt posestnika Franca Deučmana iz Št. Ilja.

Naglo se je razširila včeraj zjutraj grozna vest po Št. Ilju in soseski, da so našli na meji posestnika Franca Deučmana mrtvega. Deučman je bil naš državljan in je imel svoje posestvo tik ob državni meji, vinograd pa onstran meje, kjer stoji tudi njegova viničarija.

Simfonija bregov kinu Union

V četrtek popoldne sta se Deučman in njegov sosed posestnik Poklič podala v vinograd, kjer so prešali. Pri prešanju so pomagali viničarjevi sinovi Jože in Franca Trampuš, Henrik Vollstaben in Ivan Höfler ter posestnik Alojz Kiefer, vsi avstrijski državljani. Po končanem delu so se skupno podali v Tauschmanovo viničarijo v Hochgraßnitzberg. Še spotjo so se prepirali, na dvorišču viničarije pa so si skočili v lase in se je razvil krvav pretep, v katerem je obtežal z razbito lobanjo posestnik Franca Deučman, ki je na mestu izdihnil.

Ko so drugo jutro naši domačini mrtvega Deučmana, so obvestili orožnike iz Špilja, ki so aretirali storilce in jih oddali v zapore lipniškega sodišča. Truplo pa so prepeljali na pokopališče v Špilje, kjer ga je obducirala sodna komisija iz Lipnice.

Anketa o organizaciji pomožne akcije za dravsko banovino. Pretekli četrtek je bila v dvorani banske uprave v Ljubljani pomembna anketa o organizaciji in centralizaciji pomožne akcije, ki naj bi sedaj na zimo prinesla pomoč 30.000 brezposelnim in ki naj bi prehranila nad 100.000 lačnih žolodcev v dravski banovini. Ankete, katero je otvoril ban dr. Marušič, so se udeležili podban in številni javni delavci, zastopniki občin, oblastni odbor Rdečega križa, kolo jugoslovanskih sester in zastopniki raznih drugih karitativnih društev. Mestno občino mariborsko je zastopal na anketi vodja socialnopolitičnega urada g. Brandner. Podani so bili razni referati in je ban obljubil, da bo banovinska uprava, ki jo v tem podpira tudi vlada, storila vse po svojih močeh, da se omili brezposelnost in da se priskoči na pomoč najbednejšim v vsej banovini.

Da navežejo naši gostilničarji neposredne kupčijske zveze z vinskimi producenti iz ormoškega in ljutomerskega okraja, namerava prirediti Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru 29. in 30. tm. dvodnevni izlet preko Ormoža, Sv. Miklavža, Jeruzalema, Ljutomera, Kapele in Plitvičkega vrha do Gornje Radgone. Prijave se sprejemajo do 21. t. m. v zvezni upravi v Mariboru, kjer se dobe tudi detaljni programi. Povabljeni so tudi gostilničarske organizacije iz Avstrije in iz savske banovine.

Razpis Kolenčevih ustanov za dijake visokih in srednjih šol. Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za šolsko leto 1932/33. za posamezne štipendije ni določena višina, ker jo določa kuratorij po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnične imovine. Prednost imajo marljivi in siromašni prosilci ne glede na spol, zlasti pa oni, ki so s pokojnikom v sorodstvu ali svaštvu in oni iz gornjegrajskega okraja. Ustanove so namenjene visokošolcem doma in v tujini. Prošnje naj pošljejo prosilci na naslov: kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca, v roke predsednika g. dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju, do 30. tm. Prošnjam je treba priložiti zadnje spričevalo o izpiti, kolokvijih itd., nadalje je treba navesti v prošnji, kako dolgo že prosilec študira na dotični šoli in koliko časa bo po vsej priliki študij še trajal. Priložiti se mora tudi natančen uraden popis razmer prosilčevih staršev. Prosilci, ki že uživajo kako ustanovo ali podporo, morajo to navesti v svoji prošnji.

Zanimiva iznajdba. Mariboru, pa menda tudi drugim mestom v naši državi se obeta avtomatičen adresar, ki je vsekakor iznajdba svoje vrste. Take avtomatične adresarje nameravajo postaviti na kolodvorih, obnesli bi se pa najbrže tudi na prometnejših križiščih. Naprava je zanimiva po svoji konstrukciji, preciznosti mehanizma in po svojem pojavu v splošnem, ker napoveduje konec nadležnemu spraševanju in kaže vse, kar želi tujec, ki pride v mesto, izvedeti. Avtomatičen adresar je razdeljen v kartoteke v treh jezikih po strokah, kakor so državni in javni uradi, posamezne osebnosti, industrija, trgovina, obrt itd. po abecednem redu. Kartoteka je na krogličnih ležajih in se z vmetom dinarja spravi v funkcijo. S posebno ročico se pomakne

Simfonija bregov kinu Union

kazalec na zaželeno mesto iskane stroke, z drugim ročajem se pa avtomatično dvigne kartoteka, v kateri so vpisana imena s točnim naslovom in telefonsko številko, obsegom posameznega podjetja, pri hotelih s številom sob itd. Tudi so posamezni mestni okraji označeni z barvo, tako da si je tujec takoj na jasnem, kje naj išče na načrtu, s katerim je opremljen aparat, iskano osebo, urad itd. Po opravljeni informaciji se adresar zopet avtomatično zapre. Nedvomno je, da bo avtomatični adresar posebna novost za Maribor in bo z ozirom na svojo konstrukcijo, moderno in okusno opremo velike važnosti za napredek v trgovskem in tujsko-prometnem pogledu. Pričakovati pa je tudi, da bodo šle oblasti podjetnikom v vsakem oziru na roko in jih moralno podprle.

Projektiranje stavbnih načrtov. Pod tem naslovom so priobčili 18. oktobra ljubljanski dnevniki notico, v kateri je med drugim rečeno, da je gradbeni minister na podlagi čl. 1 zakona o ustroju gradbenega ministrstva in njegove zunanje službe odredil, da smejo načrte in statistične proračune v krajih, kjer ni pooblaščenih inženjerjev, napraviti in jih kot projektanti podpisati državni in banovinski inženjerji ter arhitekti v tehničnih oddelkih in pri okrajnih načelnstvih, ter da smejo podpisati za manjša popra-

Narodno gledališče

Repertoar.

Sobota, 12. novembra ob 20. uri: »Celyski grofje«. Red C.
Nedelja, 13. novembra ob 15. uri: »Dve nevesti«. — Ob 20. uri: »Friderika«. Ponedeljek, 14. nov. Zaprto.
Torek, 15. novembra ob 20. uri: »Gospa ministrovka«. Prvič. Abonma »A«.
Prva popoldanska predstava letošnje sezone bo v nedeljo, 13. t. m. ob 15. uri. Uprizori se silno zabavna Golarjeva soloigra iz kmečkega življenja »Dve nevesti«, ki je namenjena zlasti smeja želnemu občinstvu, ki sicer med tednom ne more v gledališče. — Zvečer ob 20. uri se poje Leharjeva divna opereta »Friderika«.

vila, za katera so potrebne te skice, pooblaščenim mojstri, ki ta dela izvrše. Vse bina te notice ni točna in je pomanjkljiva, ker ni popolnoma v skladu s § 46, odstavek 2. obrtnega zakona iz leta 1931, ki pravi, da so zidarski mojstri upravičeni sestavljati in podpisovati po poslih, ki spadajo v njih področje, načrte, proračune in obračune za ona dela, ki jih izvajajo v smislu tega zakona. Iz § 42 cit. zakona pa je razvidno, katera dela in zgradbe — ne morda manjša popravila — smejo izvajati zidarski mojstri. Strokovna zadruga zidarskih mojstrov v Mariboru.

Kongres sodarskih mojstrov Jugoslavije. Mariborska sodarska zadruga sklicuje za nedeljo 20. t. m. ob 9. uri dopoldne v dvorani Obrtnega doma v Celju kongres sodarskih mojstrov Jugoslavije. Udeležencem kongresa je dovoljena polovična vožnja po železnici.

Narodna obrana v Mariboru priredi v proslavo državnega praznika 1. decembra t. l. svoj tradicionalni »Večer Narodne Obrane« v unionski dvorani z bogatim vspehom.

Poštni urad pri Sv. Lenartu v Slov. g. uljudno vprašujejo prizadeti, zakaj se strankam v občinah Sp. Voličina, Zg. Voličina, Čermlijenjak, Selce itd. že štiri tedne ne dostavljajo časniki in ostala pošta in so tako ljudje primorani do 10 km daleč sami hoditi ali pošiljati druge v tamošnji urad.

Martinovanje pri Mariborski koči. Najlepši praznik naših planincev je prav gotovo tradicionalno praznovanje goda sv. Martina, ki ga bodo tudi letos proslavili v soboto in nedeljo 12. in 13. tm. pri Mariborski koči. Kakor pa poročajo listi, se pripravljajo na to tradicionalno martinovanje tudi »Slimešaši« iz Zagreba. Zato pozivamo vse planince, da pohite na ta dan k Mariborski koči v čim večjem številu.

Simfonija bregov kinu Union

Podova. V nedeljo 6. t. m. je priredila strelska družina v Podovi nagradno strelsko tekmo. Udeležba je bila prav lepa, pa tudi uspehi so od lanskega leta lepo napredovali. Nagrad so bili deležni sledeči br. strelci: Leopold Finguš, Podova, 88 točk, 1. nagrada, Ivan Magdalenc, Podova, 82 točk, 2. nagrada, Josip Moravec, Maribor, 81 točk, 3. nagrada, Alojz Paurman, Podova, 80 točk, 4. nagrada, Jože Finžgar, Sv. Marijeta, 70 točk, 5. nagrada, Maks Jarc, Hotinja vas, 65 točk, 6. nagrada, Franc Žagavec ml., Podova, 53 točk, 7. nagrada, Jakob Pesch, Podova, 48 točk, 8. nagrada, Franc Žagavec star., Podova, 38 točk, 9. nagrada, Avgust Skodič, Podova, 32 točk, 10. nagrada in Jože Lešnik, Podova, 26 točk, 11. nagrada.

Za ženo, za moža in za otroke
»TEMPO« čevlji na obroke

LJUBLJANA
Gledališka 4CELJE
Aškerčeva 3MARIBOR
Slovenska 10

TEKMOVANJE ZA NOGOMETNO PRVENSTVO SLOVENIJE

V nedeljo 13. novembra ob 14.30 na igrišču I. S. S. K. Maribora

S.K. Ilirija (Ljubljana) : S.K. Železničar

Predtekma ob 13. uri

S.K. Rapid II. : S.K. Železničar II.

Ob vsakem vremenu

Iz poštne službe. Za uradniške priprav-
nike so imenovani: Marta Urbičeva v
Ljutomeru, Jaroslav Rak in Zlata Voj-
skova v Murski Soboti, za pogodbeno
poštarico Angela Šinkova pri Sv. Božen-
ju pri Središču; premeščeni pa so:
zvanjčki. Jernej Wölle z Maribora I.
na Maribor II ter služitelja Josip Koli iz
Križevcev pri Ljutomeru na Pragersko in
France Žibek z Maribora 2 na Maribor I.

Iz šolske službe. Premeščeni so: Ma-
ta Bekarijeva iz Čadranja v Mežico, Ma-
rija Šajnova iz Radmožancev v Dolnjo
Lendavo, Jasna Šetinc - Trstenjakova iz
Selnice v Maribor in Karel Prah iz Sve-
tini v Slovenjgradec.

Počastitev dneva miru. Z dvominutnim
molkom so včeraj dopoldne počastile na-
še srednje šole spomin v svetovni vojni
padlih milijonov žrtev. Ob 11. uri so po-
zvali profesorji svoje učence, da vstane-
jo in obmolknijo za dve minuti. Nato pa
so jim razložili pojem mirovnega dneva,
ob katerem se spominjamo v globoki mi-
slji in bolečini vseh nepopisnih grozot, ki
jih je rodilo svetovno klanje in da je dan
miru manifestacija za vesoljni mir med
narodni ter odločen nastop proti vojni, ki
je zločin.

Sokol v Studencih. Danes in jutri vsi v
Sokolski dom v Studence, kjer se bo
vprizorila zabavna in melodiozna opere-
ta »Potepuh«.

K 25letnici, ki jo slavi Sokol Maribor-
matica v dne 30. novembra in 1. decem-
bra, izide kratka spomenica z zelo zani-
mivo vsebino. — Za jubilejno telovadno
akademijo se pripravila kot posebna to-
čka nastop članov telovadcev iz časa
ustanovitve, dočim bo na proslavi 1. de-
cembra obudil spomine na prve društve-
ne čase eden ustanoviteljev društva, br.
dr. Pivko.

Mariborski pododbor »Udruženja re-
zervnih oficir in ratnikov« vabi rezervne
častnike in bojvne, da se udeležijo za-
nimivega predavanja »Čudo na Nagori-
čani«, ki bo v ponedeljek 14. novembra
ob 20. uri v dvorani hotela »Zamorec«.
Gospodinja ulica. Predaval bo naš član g.
Desnica. — Ker je predavanje v zvezi z
obletnico balkanske vojne, je dolžnost
vsakega člana, da se ga udeleži.

Koncert v parku. Jutri od 11. do 12.
ure bo v primeru lepega vremena v
mesnem parku koncert godbe 45. pe-
hotnega polka. Na sporedu so: Mirkova
overtura »Videjka«, Tomasova introduk-
cija in kor iz opere »Hamlet«, Toftova
idila »V gozdni tišini«, Fučikov potpourri
»Večer v Maksimu« in Loterjev marš
»Poveljnik čet«.

Usmiljena srca, pomagajte siromašni
deci krčevinske šole in obiščite jutri po-
dne prireditve Rdečega križa, katere
čisti dobiček je namenjen za uboge otro-
ke, ki hosi in napol oblečeni obiskujejo
šolo. Pridite polnoštevilno, da zbere Rde-
či križ nekaj denarja in da pomaga naj-
bednejšim.

Prof. Hinko Družević: Prva „Velika beseda“ mariborske Citalnice

(Uvodni govor o priliki proslave sedem-
desetletnice dne 5. novembra 1932.)

(Koniec)

Slavje je bilo zamišljeno za ves dan.
Dopoldne je po sprejemu gostov bila
božja služba v Alojzijevi cerkvi, katero
je opravil mestni župnik Kostanjevec.
Pela se je Miklošičeva slovenska masa
tako lepo, kakor se v Mariboru še ni sli-
šalo. Ves dan so prihajali številni pose-
tenci. Vse celi dan so bili v narodnih nošah, zbra-
li so se najodličnejši narodni predstavi-
niki, številni duhovniki in tudi podežel-
sko ljudstvo. Ljudi je bilo okoli 700. V
Macherjevi dvorani, ki je bila za to naj-
pripravljenši lokal v Mariboru in je bila
v pivovarniški gostilni v Strossmajerje-
vi ulici, je bila zvečer ob pol 8. »Velika
beseda«. Zraven govorov, izmed kate-
rih je slavnostni govor dr. Lovra Toma-
na, pozneje izzval burno časniško pole-
miko, so bile na vzporedju pesmi, ki so
bile takrat nove (kakor Ipavčeva: Zvez-
da) ali pa inače priljubljene. V njih se
zrcali vsa takratna slovenska duša. Mir-
ne in pohlevne so; kakor v naših narod-
nih pesmih, tako je tudi v teh naših pri-
vih skladbah glavna značilnost neka ele-
mentar. Tudi sodobni poročevalci govo-
re, kako močno so učinkovale in kako
so izvajale poslušalcem solze ginjenja.
Nemogoče je prav lahko, zakaj so si narodni

Pri številnih nadlogah ženskega spola,
povzroči »Franc Jožetova« grenčica naj-
boljše olajšanje. Spričevala klinike za
bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo
zelo milo odvajajoče »Franc Jožetove«
vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim
uspehom. »Franc Jožetova« grenčica se
dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spe-
cериjskih trgovinah.

Poroke. V zadnjem času so se v Mari-
boru poročili: Anton Šafarič, trgovec z
Noričkega vrha z Barbaro Koroščevo,
posestnikovo hčerko iz Mel; Avgust Le-
derer, tapetnik z Marijo Račko, gospodi-
njo iz Židovske ulice 6; Emerik Weigl,
ključavničar z Marijo Dolžinskovo, po-
sestnikovo hčerko iz Črešnjevca; France
Brhak, hotelirski sluga z Marijo Šmito-
vo, kuharico z Meljske ceste 85; Martin
Ros, delavec z Marijo Zamudovo, služ-
kinjo z Aleksandrovo ceste 53; Anton
Koceli, upokojeni obratovodja z Marijo
Majheničevo iz Studencev; France Er-
javčnik, monter z Mileno Vedernjakovo,
kontoristinja; Josip Mlač, železniški ur-
radnik z Marijo Garneševno, kontoristi-
njo; France Lederer, hotelirski uradnik z
Justino Jemčevno, vzgojiteljico; Ivan Ko-
rošec, tovarniški delavec s Pobrežja z
Antonijo Vauhinikovo, tkalko; Karel Ma-
rat, brivski pomočnik z Katarino Jerebi-
čevno, šiviljo; Mihael Kaisersberger, že-
lezniški delavec z Emilijo Fukarjevo,
tkalko in Alojziji Prelog, brivski mojster
iz Studencev z Albino Juršičevno, frizer-
ko. Bilo srečno!

Prireditveni odbor »Mariborskega te-
dnika« se zahvaljuje tudi tem potom kar
najpristneje vsem, ki so na katerikoli
način pomagali pri tako uspešnih jesenskih
prireditvah.

Lutkovno gledališče Sokola matice
ponovi v nedeljo 13. t. m. ob 15. uri pop-
veselo pravljico »Jaka Požeruh«.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji
teden Königova lekarna »Pri Mariji Po-
magaj« na Aleksandrovi cesti.

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri
do prihodnje nedelje je v pripravljenosti
3. četa. Četnik Henrik Egger. V primeru
požara in nesreče kličite telef. št. 22-24
ali 23-36.

Veseli otroci. Vsaka solza, ki jo pri-
hranite otroku, je dobiček. Tudi umiva-
nje glave in las je otrokom v veselje z
uporabo očal zoper peno, ki tvorijo omoč
vsakega zavojčka »Črne glave« in obva-
rujejo oči in obraz zanesljivo pred vodo
in peno. Vaš ljubljeneček pri umivanju ne
bo več vpil in jokaj, marveč se bo veselo
smejal. Sredstvo »Haarglanz«, priloženo
vsakemu zavojčku »Črne glave«, pa služi
za izpiranje ter napravi lase mehke ka-
kor svila, sveže in blesteče.

Hišni posestniki! Vsi na izredni občni
zbor društva hišnih posestnikov v nede-
ljo 13. novembra t. l. pri »Orlu« ob 9. uri
dopoldne.

borci želeli krepkih domoljubnih spevov
in zakaj so bile izrazite hrvatske in če-
ške budnice tako priljubljene.

O nekaterih značilnih skladbah takrat-
nega sporeda, katerega so danes pride-
jane še nekatere druge iz takratne do-
be, ki imajo za mariborsko Citalnico po-
seben pomen, pa nekaj besed!

Zvezda. Trstenjakovo pesnitev je
uglasbil njegov prijatelj G. Ipavec. Ko
je bil Trstenjak kaplan v Št. Juriju, je
imel ovek stik z Ipavcem in s hišo na-
rodnjaka Kavčnika. Ko je prišel potem za
župnika v bližnjo Ponikvo, je v svojem
domotožju po Št. Juriju, posebno pa še
v spomin Antoniji Kavčnikovi, ki je
umrla lani v visoki starosti 88 let, zložil
to pesem. Pela se je prvič pri tej priliki
v Mariboru, in Ipavčev rokopis shranju-
je Zgodovinsko društvo.

Mar-i-bor. Tomanovo pesnitev je bilo
treba uglasbiti. Citalnica je za svoje
geslo razpisala natečaj in med došlimi
skladbami domačih komponistov, je bila
po mnenju ocenjevalcev Miklošičeva naj-
boljša. Izzvala je pri poslušalcih mnogo
navdušenja.

Prisega. Dr. J. Vošnjakovo besedilo je
uglasbil B. Ipavec za bariton in alt, ter
poklonil kompozicijo mariborski Citalni-
ci. Je priložnostna skladba in namenjena
domačima solistoma, notarju Rataju iz
Slovenske Bistrice in gospej Dominku-
ševi. Za pesem je umrla v visoki starosti
pred neko leti v Zgornji Poljskavi. Sklad-
ba je ostala v rokopisu in se je proiz-
vajala tudi enkrat v Ljubljani. Ko se je
pela leta 1864, je bila prvič veliki be-

Pred britjem in sicer pred namiljenjem se morate
vedno natreči z

NIVEA - CREME
NIVEA - OLJEM

ne premočno, ker preprečuje ustvarjanje
penel. Natrete se lahko že zvečer. Koža bo
postala voljna, brada se bo omehčala in več
ne boste trpeli zaradi rdečih razpoklin na licu.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. z. o. z.

Maribor, Gregorčičeva ulica 24

Angleško predavanje. V sredo 16. t. m.
ob 20. uri predava Angležinja Miss Edith
Oxley v poslopju realne gimnazije o Lon-
donu. Predavanje bodo spremljale mno-
goštevilne skiptične slike. Vstop prost.

»Quatuor de Bruxelles« znameniti bel-
gijski kvartet je na svoji turneji po sred-
nji Evropi in bo nastopil 19. t. m. pod o-
kriljem Ljudske univerze tudi v Mari-
boru.

V četrtek 8. decembra ob 15. (3.) uri
priredi pevsko društvo »Jadran« Mi-
klavžev večer v veliki dvorani Narodne-
ga doma. Natančnejši razpored bo ob-
javljen pravočasno. Odbor.

Esperantski tečaj se prično. Udeleženci
se zberijo v torek, 15. novembra, ob 19.
uri (7. zvečer) v meščanski šoli, Cankar-
jeva ulica, II. nadstropje (vhod iz Razla-
govce ulice skozi dvorišče), kjer se bo
sklepalo o nadaljnjih urah. Pridejo lahko
tudi taki, ki se hočejo še-le prijaviti. L. K.

V nedeljo 13. tm. popoldne vsi na
»Martinovanje« k Rendliju na Pobrežje.
Koncert, pečen prašiček, izborna kaplica.

Čajanka trgovskih in privatnih name-
ščencev v Mariboru bo v nedeljo 13. XI.
ob 17. v dvorani Zadruga gospodarske
banke.

Sejem za prašiče. Na sejem 11. tm. so
pripeljali 209 prašičev. Cena prašičem
zlasti prašičem za rejo je v zadnjem času
znatno poskočila. Kupčija na sejmu je bi-
la srednja. Prodanih je bilo 126. Cene so
bile: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari
75—85, 7 do 9 tednov stari 120—150, 3
do 4 mesece stari 180—250, 5 do 7 mese-
cev stari 350—400, 8 do 10 450—550 in
leto stari 750—900 Din. Kilogram žive po
6.50—7, mrtve teže pa po 9—10.50 Din.

Vreme ne kaže, da se bo izboljšalo.
Vremenski preroki nam napovedujejo če-
lo še vse več vlage. Davi ob 7. uri je ka-
zal barometer ob temperaturi 16.9 stopi-
nij 745.9, reduciran na ničlo pa 743.9. Na
prostem je kazal termometer davi 8.4
stopinj. Padavin je bilo 4 mm, pihal pa
je severovzhodni veter, ki je mešal goste
stratuse.

se, je opravil klavirsko spremljavo
komponist sam, ki se je sicer rad udele-
ževal tukajšnjih prireditev.

Zvonovi. Riharjevo skladbo, starejšega
izvora so peli gimnazijci ob priliki va-
je omenjene proslave stoletnice maribor-
ske gimnazije l. 1858. Je potemtakem pr-
va zborova pesem, ki se je javno pope-
vala v Mariboru, in sicer v grajski dvo-
rani. Bila je svoječasnno močno popular-
na.

Vse mine. Orožnova pesnitev je nastala
v Pišecah in G. Ipavec jo je uglasbil,
ko je nekoč prišel v pozni noči domu, za-
dovoljen, da je rešil težko bolano ženo
smrtne nevarnosti.

Staročeške in Lišinskega budnica do-
kazujeta gojitve slovenske vzajemnosti.
Sicer pa so se takrat krepke hrvatske in
češke budnice kaj rade popevale, ker je
še primanjkovalo primernih slovenskih.

Kdo je mar? To je bila za tedanje do-
bo najimenitnejša slovenska skladba. Ima
svojo zgodovino.

Leta 1860. je v Ljubljani bivajoči češki
rodoljub Jan Lego sprožil misel, da bi se
uglasbila Koseskega pesnitev, ki se je pri
prireditvah često deklamirala, kar je bi-
lo takrat splošno v navadi. Nabral je 10
cekinov kot konkurenčno darilo. Po ob-
javljenem razpisu v »Novicah« je bilo
vposlanih 9 skladb. Ocenjevalec v Pragi
je določil prvo nagrado Mašku, ker je
dokazovala njegova skladba največjo pra-
vilnost stavke in je bila opremljena z or-
kestralno spremljavo. Sicer pa ni bila po-
sebnost originalna. Drugo darilo je dobil
B. Ipavec, tretjo G. Ipavec. Obe odgo-

V torek zadnji Svengaljev večer pred
ljubljanjskim gostovanjem.

Trije ptički so se ujeli sinoči v mrežo
mariborskih policijskih agentov, ki so jih
že delj časa zasledovali zaradi kraje ko-
les. So to 19-letni Jože Osišnik iz Dobri-
ne, 21-letni Ivan Hričko iz Kamnice in
21-letni Ivan Jurše iz Vrholi, ki so se brez
posla klatili po mestu in kradli kolesa. Ko
so jih davi zaslišali na policiji, so priznali
doslej še štiri tatvine, na vesti pa jih ima-
jo prav gotovo še več. Izročeni bodo so-
dišču.

Tragična smrt otroka. Pred dnevi se
je zgodila v Koroščevi družini v Razgor-
ju pri Zablaku nad Polčanami strašna
nesreča. Oče je bil s svojimi 3 otroki sam
doma. Okrog poldneva je hotel zakuriti
in skuhati kosilo. Ni pa mogel najti vžig-
alic in je stopil po nje k sosedu, kjer se
je zadržal v razgovoru kake trideset ure.
Med tem so pa otroci doma našli vžigali-
ce in zažgali slamo v postelji, ki je pri-
čela tleti in povzročala gost, dušev dim.
Starejša otroka, oba še pod 5. letom, sta
zbežala k očetu in mu samo povedala, da
sta že našla vžigalice. V zakajeni sobi pa
je ostal sam 18 mesečni sinček Franček,
ki ga je dobil oče ob svojem prihodu že
mrtvega pod mizo, zadušenega od gosa-
ga dima. Vsi poskusi, da bi ga oživel z
umetnim dihanjem, so bili zaman. Tudi
poklicani zdravnik ni mogel več poma-
gati.

Kravo so ukradli. Posestnik Jakob Be-
ranič iz Dobrave, občina Skoke, se je
zglasil včeraj pri orožnikih v Hočah in
prijavil, da so mu neznani storilci v noči
na petek ukradli kravo iz nezaklenjene-
ga hleva. Krava, ki je vredna okrog 1000
Din, je temno-rdeče barve, precej težka
in ima naprej stoječe rogove, stara je
šest let in je tri mesece breja. Pred na-
kupom se svari!

Tudi na vaseh kradejo kolesa. Ko je
preteklo nedeljo shranil v veži Lobjniko-
ve gostilne v Orehovi vasi posestnik An-
ton Lešnik iz Hotinje vasi svoje kolo, ga
je nekdo odpeljal. Kolo je vredno 900 Din
in je črno pleskano.

varjata narodnemu duhu; Benjaminova je
postala popularna in so jo dolgo dobo
proizvajali vsi boljši zbori. Prvič se je
pela v Ljubljani, na to pa v Mariboru.
Tukaj je bil dolgo časa shranjen rokopis
s skladateljevimi opombami, ki pa se je
izgubil. Gustavovo skladbo shranjuje zgo-
dovinsko društvo.

Šele po premočitvanju vseh okoliščin
in položaja, v katerem so bili v tej dobi
Slovenci in slovensko petje v Mariboru,
nam postane jasen historični pomen slo-
vesnosti, katere sedemdeseto obletnico
pravkar slavimo. Prvi veliki besedi je
sledila v naslednjem letu (1863) velika
narodna manifestacija v spomin tisočlet-
nice začetka apostolskega delovanja sv.
Cirila in Metoda. Vršilo se je na večjem
prostoru za današnje vojašnico kralja
Petra. Bilo je navzočih okoli 6000 ljudi,
kar prekaša število, ki se je zbralo pri
nemški slovesnosti na Felberjevem oto-
ku. Prvi razmah je bil uprav čudovit. V
nastopni dobi so se zapreke in težave, s
katerimi so se Slovenci borili, pa tudi
strankarski boj, tako narastli, da je pod
temi okoliščinami občutno trpelo družab-
no življenje in s tem petje. Kritičnim do-
bam pa so sledili spet časi podviga in s
temi tudi petje, saj lahko rečemo o pred-
namicah, da so peli, ker so živeli in žive-
li so, ker so peli!

(Kot zanimivo naključje naj omenim, da
je someščanka gđ. R. Pöschlová bila kot
desetletno dekle navzoča pri prvi čital-
niški proslavi in se še spominja na po-
drobnosti, o katerih ni glasu v sodobnih
poročilih.)

Problemi kmečkega stanu

IZ RAZGOVORA S KMEČKIM MOŽAKOM.

Kramljava s priletnim možakom, razumno in vedno šaljivo grčo, ki ima resno ali šaljivo besedo vedno na pravem mestu. Nič mi staremu znanu ne zameri, ko »vselej, ko ga obiščem, prevoham gospodarske prostore in ga, če ni kaj v redu, pokaram; v njegovi opazki, da bi mestni škrici ne bili zadovoljni, če bi ne našli nereda, je tudi dober kos hvaležnosti. »Eden zna presneto malo, dva samo nekaj, vsi pa smo v znanju popolni«, se hudomušno namuzne, pljune preko pipe in prožno zasuhe besedo, kakor slučajno nanese pogovor. Danes me je brez ovinov in nekam nevoljno napadel z vprašanjem: »Povejte mi vendar, kje tiči vzrok tej breztesni, a toliko bolj čutni pošasti, ki prav nas kmetje tako neusmiljeno mrcvari; — kje je vzrok krizi!«

Skoraj proseče je zapičil vame oči, ki so izvažale nekak strah. Jaz bi se bil temu že tolikokrat premletemu vprašanju rad izognil, a ni šlo. Ko mi je zalučal v obraz, čemu da obiskujemo šole, če ne znamo ali močemo razpravljati o tako važnem vprašanju in sem uvidel, da ima mož prav, sem mu objasniti svoje zadeve in mnenje, kje da je temeljni vzrok.

»Sami pravite, da se človek v gospodarskem življenju malo ali nič ne razlikuje od živali. Je res tako; mogoče je majhna razlika v obliki, dočim je bistvo isto. Moč in zvitost odločujeta. V človeški družbi je moč v združitvi (organizaciji), zvitost pa je izobrazba. Okrog tega se zgoščuje gospodarska moč. To imajo kapitalisti, ki brezobzirno in neusmiljeno izkoriščajo ali mrcvariijo gospodarsko šibke, le da zadostijo neugnani strasti po tvarnih dobrinah in s tem zvezani politični moči.«

»In koliko časa bo to še trajalo? Koliko časa bo še tako, da moram, če se hočem pošteno obleči in obuti, prodati vola, kravo in tele?« »Kolikor boste hoteli vi kmetje sami.«

Razumel me je in jaz sem mu pričel podrobno pojasnjevati: »Milijoni ste in vaša armada je najmočnejša. Ne le to, ampak mi kmečki sinovi se dobro zavedamo, kaj ta armada v družabnem življenju pomeni. Mi vemo, da z vami rastemo in padamo. Ker ste pri nas v pretežni večini kakor v malokateri državi, občutimo vaš težki položaj ali padec toliko bolj. Izkoriščate se vas od vseh mogočih strani. Iz tujine uvoženo blago — pretežno industrijske proizvode — morate v primeri s kmetijskimi proizvodi pretirano drago plačati. Tako je tudi s temi proizvodi domačega izvora, ki so večinoma v tujih rokah. Vaši proizvodi pa gredo po posredovalčevih rokah ali tudi naravnost k obrtniku (mesarju, gostilničarju) ali konsumentu. Vedno pa po nizki ceni. Kratko: ceneno prodajate, drago kupujete. Zakaj to? Organizirani kapital in tudi drugi kupci vaših proizvodov imajo najboljše polje tam, kjer je odpor najmanjši. Tako je in ostane prav v kmečkem sloju. Je pač čudno in žalostno: najštevilnejši je najšibkejši. V novejšem času vas oklepajo vedno bolj organizirani poklici, ki so z vašim gospodarstvom v nujni zvezi, to so mesarji. Kako se boste temu navalu kot poedinci uspešno branili?«

Pomolčala sva, ker možakar je razmišljal. Končno se odločno oglasi: »Pa država?« — Ker je mnenje, da naj bi tukaj imela prvo besedo država, sem smatral potrebno oglašiti se tudi od te strani.

»Mislite vlado, ki državo, to je nas vseh le upravlja. Res je, da lahko marsikaj ukrene in na zakonit način posreduje v zvrznanju kričnega nesoglasja v menjavanju dobrin (blaga). A pod tem plaščem bi še vedno tlela vaša šibkost — podcenjevanje samega sebe in to bi se tako ali drugače, prej ali pozneje v vašo škodo maščevalo. Trenutni uspehi bi pozneje postal neuspeh. Ali naj vam ponovim že neštetokrat podčrtano resnico? Le kar bo pognalo iz vas, bo resnično vaše, bo uspeh. Dokler se ne združite v stanovske in gospodarske organizacije, ostanete nevaževana količina.«

Čujte možakarjeve besede na moja izvajanja:

»Kmetje smo svet zase. Zato se medsebojno težko razumemo. Vendar pa se mi zdi, da razumemo bolje mi vas kot vi nas. Pa povejte mi, če naš izobraženi svet

tako iskreno ceni, ljubi in razumeva naše težnje kot s svojim pomenom zaslužimo? Modernemu svetu smo dolgočasni in prevsakdanji, kakor po svojem udejstvovanju moramo tudi biti. Včasih se nas spomnite od daleč — v časopisu. A rečem vam, da je črka po večini za nas mrtvo blago. Kdor je z nami in za nas, pridi med nas in jamčim vam, da bo to uspešno na vse strani. Prej ste izrekli besedo o združnem gospodarstvu. Najprej pa se morajo pozadružiti naša srca in duše, iskreno se moramo zblížati ljudstvo in izobraženci.« —n.

Prometna stavka v Berlinu

Prav ob času državnoborskih volitev v Nemčiji je nastala v Berlinu velika prometna stavka, katero so organizirali v prvi vrsti komunisti. Naša slika kaže ovire, ki so jih stavkajoči postavili na tračnice, da bi preprečili promet cestne železnice. Stavka pa je v v sakem oziru propadla.

Sport

Višek pred koncem

V nedeljo 13. t. m. na igrišču ISSK Maribora: SK Ilirija (Ljubljana):SK Železničar.

Peto kolo podzveznega prvenstva pomenja sicer zadnjo fazo tega tekmovanja, je pa v kljub temu najvažnejše po svojem obsegu in po svoji vsebini. Skoro gotovo se bo jutri odločila usoda kompetentov za naslov prvaka v jesenskem nogometnem tekmovanju.

V tem pogledu bo usodna tekma Ilirija:Železničar. Železničar lahko pokvari Iliriji placement v prvenstveni tabeli in se sam lahko povzpne na prvo mesto. Toda — ali imajo Železničarji šanse? Ilirija nekdanj in Ilirija sedaj, sta dva povsem različna pojma. Veže ju le en sam moment: borbenost in neizmerna volja po uspehu. V letošnjem tekmovanju za državno prvenstvo Ilirija ni delala čudežev. Skoraj vse tekme je izgubila. V tekmovanju za podzvezno prvenstvo pa je Ilirija nabirala točko za točko in se tako spravila na čelo tabele. Ilirija je

vznovič pokazala svoje vrline! Ali bo to tudi jutri pobrala, bomo šele videli. Vsekakor bo zastavila vse svoje znanje, da bo izšla kot zmagovalka.

Ljubljanski klubi so doživeli na mariborskih tleh zaporedoma neljuba preseženja. Lepo bi bilo, če bi uspelo Železničarjem, da zmagajo nad Ilirijo. Ali ima Železničar šanse? To je odvisno samo od moštva! Doslej so Železničarji dobro odrezali, ali vsaj dobro igrali, kar daje jamstvo, da bodo nudili tudi ilirijanski enajstorici resen odpor. Zaigrati bodo morali z elanom in voljo, in uspeh ne bo izostal.

Tekma se bo pričela ob 14.30 na igrišču ISSK Maribora, in sicer ob vsakem vremenu. Sodil bo g. Nemec.

V predtekmi se bosta ogledali rezervi Rapida in Železničarja.

Ustanovitev mariborskega akademskega sabljaškega kluba. Preteklo nedeljo je bil ustanovljen v Mariboru akademski sabljaški klub. Osnovalec je pripravljalni odbor, v katerega so bili izvoljeni gg. senator dr. Ploj, okrajni glavar Milan Markar, sodni svetnik dr. Serbec, zdravnik dr. Marinič, bančni ravnatelj Bogdan Pogacnik, gimnazijski ravnatelj dr. Tominešek, ravnatelj Fišer, industrijalca Hutter in Letner ter odvetnik dr. Müller. Pripravljalni odbor je sestavil že pravila in bo še ta mesec sklican ustanovni občni zbor. Klub bo gojil italijansko sportno sabljanje, ki nima z visokošolskim, takozvanim buršovskim sabljanjem nič skupnega, pač pa je pridobitev gibčnosti in vežbanje duha. Gojila se bo sablja, floret in epé za gospode ter floret za dame. H klubu lahko pristopijo tudi neakademiki. Prijave sprejema odvetnik dr. Müller, Aleksandrova cesta 11.

SK Železničar, nogometni odsek.

Postava prvega moštva, ki igra jutri proti SK Iliriji, je naslednja: Mahainc,

Sokolstvo

Pokrajinski zlet SKJ v Ljubljani. Sedemdesetletnico ljubljanskega Sokola bo proslavilo Sokolstvo kar najsvečanejši prihodnje leto. Ob tej priliki bo v Ljubljani pokrajinski zlet, ki bo obvezen za celjsko, karlovško, kranjsko, ljubljansko, mariborsko, novomeško, varaždinsko in zagrebško župo, združen z medletnimi tekmami za kraljev meč. Tekem se bodo udeležili tekmovalci iz vse države. V svrhu čimboljše organizacije sta se osnovala slavnostni in zletni odbor, ki sta že pričela priprave. Posebna komisija je izbrala zletišče na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v tivolskem drevoredu

in so se prva dela že pričela. Prostora bo za 4050 telovadcev in 25.000 gledalcev. Vaje za vse oddelke, kakor tudi glasbene kompozicije, bodo kmalu dovršene in bodo pričele posamezne edinice vaditi že v najkrajšem času.

Sokolsko društvo Maribor III.

opozarja svoje članstvo, zlasti ono, ki je pristopilo k organizaciji letošnje leto, da se začno obvezna predavanja jutri v nedeljo 13. t. m. v krčevinski šoli. Kdor se ne udeleži treh obveznih predavanj, ne more biti končno veljavno sprejet v društvo!

Obmejni promet na severni meji

Našo mejo je prekoračilo v oktobru 20.152 potnikov.

V mesecu oktobru je dopotovalo v našo državo preko severne meje 9.743 oseb, in sicer 2669 Jugoslovancev, 5092 Avstrijcev, 964 Čehoslovancev, 625 Nemcev in 413 drugih. Preko Maribora je prišlo 6610 oseb, in sicer 2124 naših državljanov, 3050 Avstrijcev, 727 Čehoslovancev, 392 Nemcev in 317 iz drugih držav; preko Št. Ilje pa je dopotovalo 1713 oseb, preko Cmureka 184, preko Dravograda 186, preko Prevalj 385, preko Radgone 632 in preko Hodoša 28.

V istem času je odpotovalo iz naše države preko severne meje 10.409 oseb, in sicer 2726 Jugoslovancev, 5015 Avstrijcev, 1122 Čehoslovancev, 763 Nemcev in 783 drugih. Preko Maribora je odšlo 7724 oseb, in sicer 2377 Jugoslovancev, 3506 Avstrijcev, 987 Čehoslovancev, 460 Nemcev in 394 drugih; preko Št. Ilje je odšlo 1453 oseb, preko Cmureka 201, preko Dravograda 184, preko Prevalj 361, preko Radgone 463, preko Hodoša pa 23.

Po narodnosti je torej prekoračilo našo severno mejo v mesecu oktobru 5695 Jugoslovancev, 10.107 Avstrijcev, 8986 Čehoslovancev, 1488 Nemcev in 2862 drugih, skupno torej 20.152.

V tranzitnem prometu je potovalo v oktobru na progah Maribor - Rakek 922 oseb, Rakek - Maribor 801, Maribor - Prevalje 275, Prevalje - Maribor 227, Prevalje - Labud 580, Labud - Prevalje pa 640; skupno torej 3445 oseb.

NOVA POLJSKA ŽELEZNICA.

Te dni je bila svečano otvorjena nova 100 km dolga železniška proga, ki veže Woropajew z Drnjem. Nova proga je velikega gospodarskega pomena. Skupni stroški so znašali 11 milijonov zlotih.

NEURJE V KALABRIJI.

V Kalabriji je bilo včeraj strašno neurje. Po dosedanjih poročilih je bilo ob tej priliki ubitih 18 ljudi. Reka Torpido je prekoračila bregove in podrla več mostov in hiš. Najtežje je prizadela vas Groterija, kjer je devet mrtvih in za njo Mammoria, kjer je 8 mrtvih. Veliko škodo je napravilo neurje tudi na obalah Tirenskega morja. Železniška proga Rochella-Kalabrija je na mnogih mestih pokvarjena. Telefonske naprave so porušene v 30 občinah in mestih.

ORKAN NA JAMAJKI IN KUBI.

Včeraj je divjal nad Jamajko strahovit orkan. Vse telefonske zveze so pokvarjene in uničeni so tudi pridelki. Prizadet je bil tudi osrednji del Kube. Število smrtnih žrtev znaša okoli tisoč.

NAJDIŠČE OKOSTIJ SLONOV V ITALIJI.

Pri kopanju kanala v Palermu so prišli delavci v bližini takozvanega Angleškega vrta v globini kakih 30 m na pokopališče slonov. Najdeni so bili kostni ostanki kakih 30 slonov. Upravitelj geološkega instituta na palermskem vseučilišču je izjavil po točnem pregledu najdenih kosti, da so ti ostanki stari okrog 30.000 let. Verjetno je, da so bili sloni o priliki kakšne večje elementarne katastrofe zasuti z zemljo. Dragoceno najdbo bodo shranili v geološkem muzeju v Palermu.

Spominjajte se CMD

Pierre Loti: Lotijeva ženitev

Roman

47

»In vendar,« — sem odgovoril, naslanjajoč se na neko njeno temachno verovanje, ki mu je ostala še kljub vsemu zvesta, — »in vendar se bojiš strahov; čisto dobro vem, da so morda tudi sedaj tu okoli naju, v mračnem gozdu...«

»Ah! da,« — je dejala Rarahu in vzdrla, — »morda res obstojajo Tapapahua, — po smrti je morda neki duh, ki se še nekaj časa pojavlja in bega okrog po gozdovih; — toda, tako mislim, tudi Tapapahu se čez nekaj časa umiri in porazgubi, kadar docela razpade njegovo mrtvo, v zemlji pokopano truplo, — in tedaj je za vselej vsega konec...«

Nikdar ne bom pozabil tistega nežnega, mehkega, še čisto otroškega glasu, ki je tako preprosto, mirno in vsakdanje govoril tako žalostne stvari...

XXX.

Napočil je zadnji dan...

Nad lepim otokom Tahitijem je ostalo svetlo in razkošno solnce, kakor vedno. To, kar čutijo in trpijo ljudje kadar se poslavljajo, ni v nikakršni zvezi z naravo, ki je večna in je niti za odtenek ne more spremeniti nobena človeška bolečina.

Že od ranega jutra sva bila z Rarahu na nogah in imela sva roke polne nujnega dela. — Priprave za potovanje čisto zmanjšujejo in odstranjujejo žalost in, ki se razhajajo; tako je bilo tudi z nama...

Treba je bilo spraviti in pripraviti vse kar sva zbrala pri ribolovu in na izletih po papetški okolici ter ostalih pokrajinah otoka: vse najine školjke, vse ne-

navadne madrepole, ki so se za časa mojega potovanja v Kalifornijo sušile v vrtni travi in so bile sedaj vse čiste in krasne, kakor iz najfinejšega kitajskega porcelana.

Rarahu se je zelo podvžala in je dosti delala, kar ni sicer navada Tahitčank; vse to delo je tešilo njeno grenko bol. — Občutil sem, da ji srce poka, ker odhajam in jo puščam samo; bila je znova ona nekdanja Rarahu, zato sem zopet dobil malo zaupanja in vere...

Pripraviti sva morala veliko množino raznih predmetov, kup stvari, ki bi se jim mnogi smejali: veje apirskih gojav, vršičke dreves in grmovja z najinega vrta, kose skorje velikih kokosovih palm, ki so dajale senco najinemu domovanju...

Nekaj ovenelih Rarahinih vencev — samo iz zadnjih dni skupnega življenja — je bilo tudi v moji obsežni in nenavadni prtljagi, zraven njih so pa ležali šopki praproti in cvetic. Rarahu je na posled dodala še nekaj revarev v skatlicah iz dehtečega lesa ter lepih vencev iz pejinne slame, ki jih je nalašč naročila sama pri Kitajcu.

Vse to je napolnilo več vreč in kovčgov in je tvorilo ogromno potno prtljago...

XXXI.

Po dvehurnem pridnem delu sva bila gotova; vse je bilo urejeno in pripravljeno. Rarahu je tedaj oblekla svojo najlepšo tapo iz belega muselina, okrasila z gardenijami svoje razpletene lase — in odšla sva.

Preden sem odpotoval, sem hotel še poslednjič videti Foa, velike kokosove palme in velike koralne obale. Hotel sem še s poslednjim pogledom objeti vse tahitske pokrajine, hotel sem še enkrat

videti Apir, okopati se zadnjič v čisti, hladni in osvežujoči vodi potoka Fataua skupaj s svojo malo prijateljico, ki je nikoli več ne bom videl. Hotel sem se posloviti od mnogih znancev in prijateljev maorskega ljudstva, hotel sem videti vse in vsakogar — nisem se mogel ločiti od njih. Čas je potekal naglo, in nisva vedela, kam naj kreneva najprej.

Samo oni, ki so za vselej morali zapustiti kraje in ljudi, ki so jim dragi, morejo razumeti vznemirjenost ob času slovesa in grenko bol, ki tišči človeka prav kakor telesna bolečina.

Bilo je že pozno, ko sva dospela v Apir, k potoku Fataua.

Toda tam je bilo vse kakor v prejšnjih dobrih in lepših dneh neskrbnega življenja. Na bregu se je solnčila številna izbrana družba. Črna Tetuara je še vedno predsedovala sredi svojega zbora, mnoge mlade žene so pa brodile ali plavale po čisti vodi kakor svetlikajoče se ribe, vse vesele in neskrbne kakor najsrečnejša bitja na vsem vesolnem svetu.

Stopala sva med njimi roko v roki in sva jih pozdravljala kakor nekoč, ko se še ni bilo treba poslavljati in odhajati na dolgo, neskončno dolgo pot. Ko sva se približala, je nenadoma utihnil smeh razigrane družbe; resni in žalostni obraz Rarahin, njeno dolgo belo krilo, ki se je vlekelo za njo kakor vlečka neveste, njen zasoljeni pogled, vse to je povzročalo tišino in sočustvovanje...

Tahitčani razumejo vsa občutja in spoštujejo žalost. Vedelo se je, da je Rarahu Lotijeva žena, vedelo se je za čuvstvo, ki naju je spajalo, vedelo, da ni le navadna strast, ampak resnična, globoka ljubezen, prav tako pa se je vedelo tudi, da naju vidijo poslednjič skupaj.

Krenila sva na desno po neki ozki ste-

zi, ki nama je bila dobro znana. Nekaj korakov dalje je bil pod gostimi in senčnatimi gojavami oni osamljeni tolmun, v katerem je bila Rarahu preživela svoja otroška leta in sva ga nekoč smatrala za nekakšno osebno last.

Tam sva našla dve neznani deklici, zelo lepi, dasi so bile poteze njunih obrazov divje in ostre. Ena je bila oblečena v rožnato, druga v svetlo zeleno haljo. Njun ko noč črni lasje so bili spleteni tako, kakor jih spletajo ženske na otoku Nuka Hivi, in obe sta imeli tudi videz divje ironije onih otočank.

Sedeli sta na skali sredi potoka, močili noge v čisti vodi in s pritajenim glasom peli neko pesem z Markaških otočkov.

Ko sta naju zagledali, sta naglo pobegnili; in tako sva ostala sama, kar sva tudi želela.

XXXII.

Odkar se je »Rendir« vrnil iz Kalifornije, nisva več prihajala k potoku Fataua. — Ko sva bila takrat zopet tam, sva čutila neko silno vznemirjenje, pa tudi prijetno in globoko čuvstvo, ki ga ne bi bil mogel vzbuditi v nama noben drug kraj na svetu.

Vse je bilo še tako kakor nekoč, in zrak je bil svež kakor tekoča voda. Poznala sva vsak kamen, vsako vejo, vse, celo najmanjše mahovine in lišaje.

Nič se ni bilo spremenilo: ona ista trava, oni isti duh — mešanica dehtečih trav zelišč in zrelih gojav.

Obesila sva obleko na vejo in sedla v vodo, naslanjajoč se ob misli, da sva se zopet znašla, in to zadnjič, v paru v hladu dragega nama potoka Fataua, kjer sva se bila nekoč prvič videla in spoznala...

(Nadaljevanje sledi.)

Jos. Tichy I Dr.
Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16. tel. 2756, proizvajajo elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b. laga po konkurenčni ceni. 1603

Flaneli barhenti
čedni vzorci

Opremljeno lepo in zračno sobo takoj oddam. Ob železnici 6 II. 3743

Nemščina
brez učenja posameznih besed! Hiter, siguran uspeh! Nasl. v upravi. 3735

Svila (nove barve) krojaški pribor
velika izbira

Kovčke,
dokolenice, nahrbtnike v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3694

Sadno drevje,
lepotično grmičevje itd. za ureditev vašega sadonosnika in vrta dobite pri »Drevesnici« Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 3732

Kislo zelje
in skisane zeljate glave za sarmo dobite v trgovini M. Berdajs, Maribor, Trg svobode. 3758

Otroški voziček
ceneno na prodaj. Mehanična delavnica Rupert Draksler, Vetrinjska ulica št. 11. 3760

Gospode
sprejem na stanovanje in hrano. Koroška cesta 50. 3761

English Lessons,
Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18/II. 3662

Za mesarje!
Prodajam po nizki ceni dva stroja znamke »Wolf«, eden na motorni pogon, premer plošče 130 mm, drugi na ročni pogon, premer plošče 98 mm. Vprašati Magdalenska ulica 13. pritličje. 3661

Solske torbice,
aktovke, denarnice v veliki izbiri. Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3693

TEKSTILANA BUDEFELDT

preje F. Michelitsch
Gosposka ul. 14

Prodajalco
zmožno slovenščine in nemščine z lepo pisavo sprejemem. Pismene ponudbe z podatki in zahtevami pod »Zmožna« na upravo. 3706

Zakonski par išče sobo
inkuhinjo v bližini kolodvora s 1. decembrom. Naslov v upravi Večernika. 3764

»Singer« šivalni stroj
na okrogli čolnček za šiviljo in krojača prodaj ceneno z garancijo Rupert Draksler, mehnična delavnica, Vetrinjska ulica 11. 3763

Učenca sprejme
proti primerni napitnini, kotlar Lovro Tomažič, Maribor, Sodna ulica 24. 3715

Oddam manjše stanovanje.
Betnavska c. 39. 3711

Veliko sobo s štedilnikom
oddam eni ali dvema osebam. Po-brežje, Zerkovska cesta 24. 3725

Dvosobno zasebno stanovanje
v stari in novi hiši oddam, Maribor, Smetanova ulica 54, vprašati v gostilni. 3733

Pridna dijakinja,
mlajša, dobi brezplačno delno oskrbo. Ponudbe pod »Ubogljiva« na upravo »Večernika«. 3767

Prodajam jabolka
po 1 in 2 Din na debelo in drobno, lastni pridelek. Breceji, Koroška 49. 3772

Avto Ford
limuzina, nova tipa se prodaja. Naslov v upravi. 3773

Prodajam ali dam v najem
tako gostilno z velikim vrtom in zaprtim kegljiščem v Mariboru. Naslov v upravi »Večernika«. 3746

Opremljeno sobo
z malo predsobo oddam boljšemu gospodu ali zakonskemu paru brez otrok, s 1. decembrom. Glavni trg 3. 3747

Čebulice hylacint in tulipanov
dobite v vrtnariji I. Jemec, Prešernova ulica 16. 3766

Ugoden nakup v dobi krize!
Pohišstvo, vložki, tapetniški izdelki, posteljnina in dekoracije. F. Novak, Vetrinjska 7, Koroška 8. 3765

Vzajemna pomoč
reg. pom. blagajna v Ljubljani. Men-cingarjeva ul. 4, javlja članom Vzajemne pomoči, reg. pom. blag. v likvidaciji, da naj se glede »Izjav in pooblastil« oglašijo osebno ali pismeno z natančnim naslovom na Adama Crešnarja, Maribor, Koroška c. 41. 3751

Volneno blago
za plašče in obleke
zadnje novosti

Knjigovodjo ali knjigovodkinjo
popolnoma verziranega v dvostavnem knjigovodstvu išče ind. podjetje v Mariboru. Ponudbe z referencami je predložiti upravi lista pod »Sposoben 2362«. 3741

Moško perilo
kravate - nogavice
nizke cene

Iščem dvosobno parktirano stanovanje,
najraje v magdalenskem okraju. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Samo dve osebi«. 3751

Siv moški kožuvinasti površnik,
popolnoma nov, na prodaj. Tvorinška cesta 30/I. 3755

V gostilni Dergas,
Koroška cesta v soboto in nedeljo pojedina gosk in puranov. Za dobro kapljico je preskrbljeno. 3756

Dve stanovanji
s štedilnikom, kakor tudi dva lokala za obrt dam v najem. Vprašati pri gosp. Rozi Pušnik, Maribor, Grajska ulica 2. 3757

Šivalne stroje
kupim, plačam takoj. Naslov v upravi Večernika. 3762

POSOLJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 milijonov Din
Rezervni zaklad nad 7½ milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.
Rentni davek plačuje iz svojega.

Opravična številka E IX 3255/32

8

Opravična številka: E X 4210/29

30

Dražbeni oklic

Dne 9. januarja 1933 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin Zemljiška knjiga k. o. Prepola vl. št. 276

Cenilna vrednost: Din 4.817.—

Vrednost pritikline: —

Najmanjši ponudek: Din 3.212.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 29. 10. 1932

Dne 9. januarja 1933 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

zemljiška knjiga: k. o. Račje vl. št. 344

Cenilna vrednost: 440.491-20 Din

vrednost pritikline: 585.— Din (ki je zgoraj všteta)

najmanjši ponudek: 220 245-60 Din

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. X.
dne 27. oktobra 1932.

GLAVNI ZASTOPNIK RUDNIKOV SVETLEGA PREMOGA

Beletinec
Ivanopolje
Budinjčina
Lignit Ladanje-Dolnje

Josip Govedič, Maribor, Prešernova 19
šaloga suhih bukovih in mehkih drv po najnižjih cenah
Telefon 26-96

Za Vaše oko

le najboljše!

DIPL. OPTIK PETELN
GRAJSKI TRG 7

3770

Zahvala

Podpisani se zahvaljujemo tem potom podpornemu društvu „**Ljudska samopomoč**“ v Mariboru za takoj izplačano podporo po naši teti gospej **Magdalenii Rues** in priporočamo to neprecenljivo društvo vsakomur najbolje.

Maribor, dne 12. novembra 1932.

3774

Žalujoci ostali.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933

ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračun.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejmice na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d.d.
v Ljubljani

Zarnice
lestence
likalnice
kuhinjske aparate
izolirane žice
motorje
elektromaterijal
zvonice
telefone
radioaparate

kupite poceni v novi
elektrotehnični trgovini

Karol Florjančič
Maribor, Glavni trg 23

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkami imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečeni boste in uspehi boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo boljše. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelj!

Že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihaja prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošnji.

Mislil, da se Vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Slezská 116-M. Poštni predal 28, Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj

prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

39-1

Čitajte „Večernik“!

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d.d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru